

Kyrkan på Husby

Kyrkoruinen

Här ser man ruinen efter den medeltida gårdskyrka som hörde till den kungliga gården Husby. Kyrkan byggdes strax före sekelskiftet 1300 men dess historia är inte särskilt väl känd. Vid en arkeologisk undersökning år 1971 uppmättes själva grundplanen och fynd gjordes av ett 20-tal mynt från 1340-1350-talen. Mynten antyder kyrkans mest frekventa användningstid.

Äldre träkyrka

Vid undersökningen påträffades också gravar som visade sig höra till en äldre träkyrka som legat på samma plats. Men man kan se på grundplanen att gravarnas orientering avviker något från den senare stenkyrkan. I en av gravarna fann man en kam som dateras till 1200-talet.

Bostad eller magasin

Arkeologerna påträffade även rester av mellanväggar samt spår av eldstäder från 1600-talet, då kyrkan byggdes om för profant ändamål - kanske rent av till bostad. Trots upprustningen dröjde det inte länge förrän byggnaden åter lämnades att förfalla.

De flesta av de större väggstenarna är idag försvunna. De har fått ny användning i andra byggen i trakten. Vid Gryttjom finns t.ex en vacker stenvälsbro över Tämnrån som byggdes på 1700-talet. Många av de större stenarna från kyrkan finns säkert där.

Den nuvarande ruinen restaurerades på 1990-talet.

Ingen sockenkyrka

Inte lång tid efter att kyrkan i Husby byggts påbörjades arbetet med den betydligt större sockenkyrkan några kilometer längre norrut. Kyrkan vid Husbyborg kom därför sannolikt aldrig att användas som församlingskyrka.

Klosterhagen

Enligt folktraditionen skall kyrkan vid Husby varit en del av ett tidigare munkkloster.

Johannes Bureus som var Sveriges förste riksantikvarie besökte Tierp 1601 och skrev då i sin anteckningsbok:

"I Tyerp hafver varit klöster och stå murar qar efter kyrke bygningen ännu. vidi 29 Junij 1601".

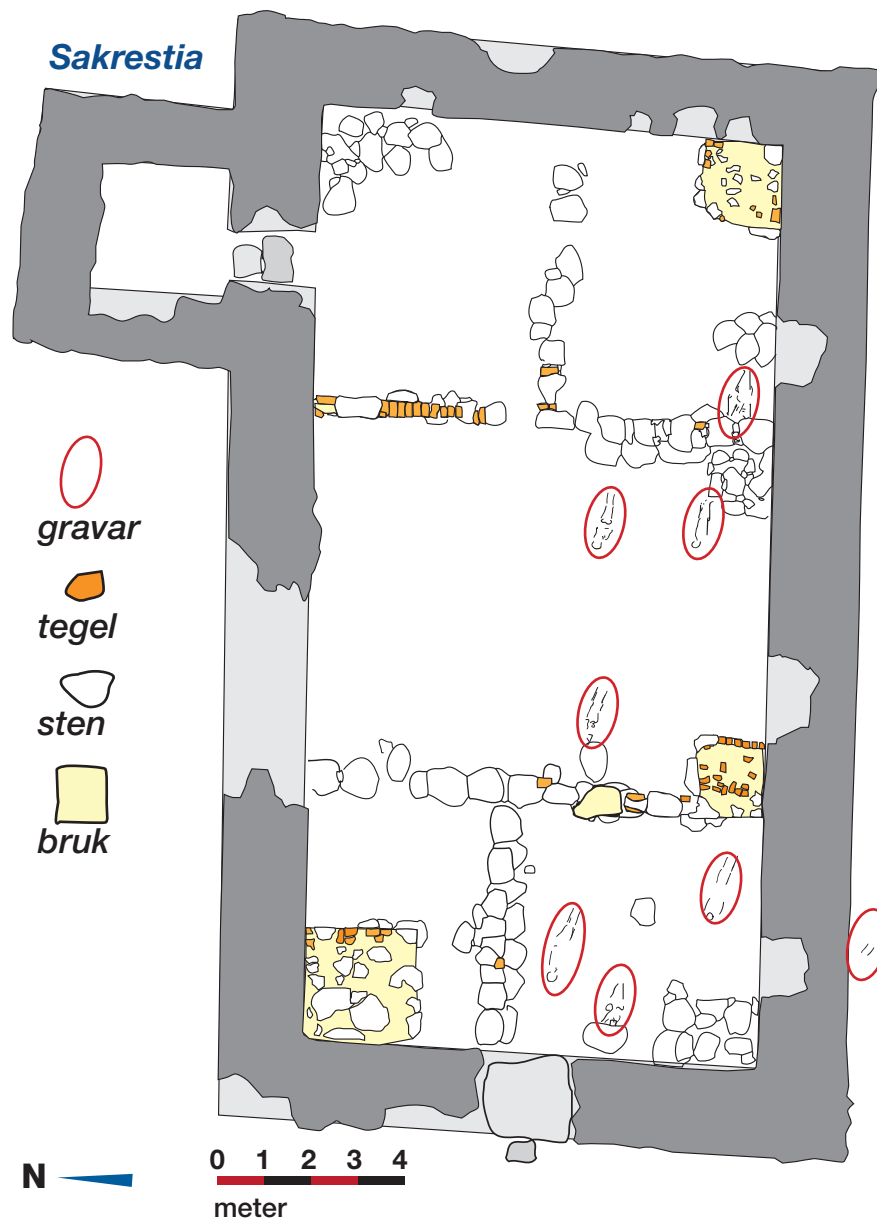
Uppgiften att det skulle legat ett kloster här är knappast riktig utan får tillskrivas de myter som ofta uppkommer kring övergivna platser och ruiner. Myten förstärktes förstas av Bureus uppgifter.

Denna karta över Husbyborg upprättades 1691 i samband med att gården drogs in till kronan. Här betecknas ruinen som "Clöster".

Ännu äldre förhistoria

Vid undersökningen hittades keramik som kan dateras till både järnålder och bronsålder. 200 hårt brända skivor av lera och sand kan härröra från smältugnar. Fynden är typiska för boplatser från den tiden och kan kopplas samman med de stora gravhögar som ligger nere på slätten norr om Husby.

Skalmur

Kyrkan är byggd av gråstenar i skalmurs-teknik.

En skalmur är uppförd med en yttre och en inre mur av jämnstora, delvis huggna stenar. Utrymmet emellan är fyllt med småsten blandat med kalkbruk.

